

***BESLUIT ALS BEDOELD IN ARTIKEL
7.17 lid 1 VAN DE WET MILIEUBEHEER
(BEOORDELINGSPLICHT m.e.r.)***

Indiener	:	Waterschap Drents Overijsselse Delta
Aanmeldnotitie betreft	:	Aanleg watergang als onderdeel van het project "Versterking regionale kering langs buitenpolders Kampereiland"
Locatie	:	Kampereiland
Datum ontvangst	:	27 juli 2018
Datum beschikking	:	14 augustus 2018
Kenmerk	:	2018/0408958
Projectnummer	:	Z-HZ_MERB-2018-002912

Colofon

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 499 88 99

Fax 038 425 75 00

www.overijssel.nl

postbus@overijssel.nl

1 *Besluit*

1.1 **Onderwerp**

Wij hebben op 27 juli 2018 een aanmeldnotitie¹ ontvangen van een vormvrij m.e.r.-beoordeling van Waterschap Drents Overijsselse Delta. De aanmeldnotitie gaat over de aanleg van een watergang als onderdeel van het project "Versterking regionale kering langs buitenpolders Kampereiland".

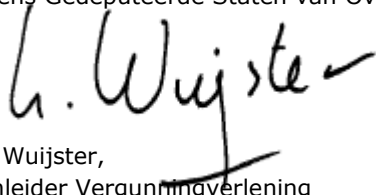
1.2 **Besluit**

Wij besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit, en gelet op de artikelen 7.16 t/m 7.19 van de Wet milieubeheer:

- dat er geen bijzondere omstandigheden zijn die het uitvoeren van een milieueffectrapportage nodig maken voor het aanvragen van een ontgrondingsvergunning voor de voorgenomen ontgrondingswerkzaamheden van Waterschap Drents Overijsselse Delta op het Kampereiland.

1.3 **Ondertekening en verzending**

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Dit besluit is verzonden aan Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Een afschrift van deze beschikking is verzonden aan Burgemeester en Wethouders van de gemeente Kampen

1.4 **Rechtsmiddelen**

Het besluit is overeenkomstig artikel 7.17, lid 4 van de Wet milieubeheer gepubliceerd op de website van de provincie Overijssel en de Staatscourant en is ook ter inzage gelegd. Tijdens de toekomstige procedure voor een aanvraag voor een ontgrondingsvergunning bestaat de gelegenheid tot het indienen van zienswijzen en eventueel beroep. Daarbij kan ook dit m.e.r.-beoordelingsbesluit worden betrokken.

---

¹ Kenmerk 2018/0413277

Inhoudsopgave

1	Besluit.....	3
1.1	Onderwerp	3
1.2	Besluit	3
1.3	Ondertekening en verzending	3
1.4	Rechtsmiddelen	4
2	Aanleiding	7
4	Bevoegd Gezag, Beoordelingsplicht en toetsingskader	7
5	Overwegingen	8
6	Conclusie.....	13

BESLUIT ALS BEDOELD IN ARTIKEL

7.17 lid 1 VAN DE WET MILIEUBEHEER (BEOORDELINGSPLICHT m.e.r.)

Overwegingen

Indiener	:	Waterschap Drents Overijsselse Delta
Aanmeldnotitie betreft	:	Aanleg watergang als onderdeel van het project "Versterking regionale kering langs buitenpolders Kampereiland"
Locatie	:	Zwarte Meer
Datum ontvangst	:	27 juli 2018
Datum beschikking	:	14 augustus 2018
Kenmerk	:	2018/0408958
Projectnummer	:	Z-HZ_MERB-2018-002912

2 *Aanleiding*

Op 27 juli 2018 hebben wij van Waterschap Drents Overijsselse Delta een aanmeldnotitie ontvangen voor de beoordeling van de m.e.r.-plicht, ingevolge artikel 7.16, 1^e lid, van de Wet milieubeheer (Wm). In de vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de mogelijke milieueffecten beschreven die te verwachten zijn bij de uitvoering van ontgrondingswerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van watergangen langs de buitenpolders van Kampereiland.

3 *Projectbeschrijving*

Uit onderzoek is gebleken dat de regionale Kering langs de buitenpolders van Kampereiland niet voldoen aan de door de provincie gestelde norm voor regionale keringen. Het Kampereiland is een overstroombaar gebied in de IJssel-Vechtdelta. De keringen moeten worden aangepast om aan de veiligheidsnormen te voldoen. Met de uitvoering van het project "Dijkverbetering en Waterveiligheid Kampereilanden" wordt weer aan de norm voor waterveiligheid voldaan. Deze aanmeldnotitie gaat over de regionale kering langs de Willem Meyer- en Stikkenpolder. Het project maakt onderdeel uit van de totale dijkverbeteringsopgave voor de regionale keringen rondom de Kampereilanden. Voor aanpassing van de kering wordt een leeflaag verwijderd en er wordt een nieuwe watergang gerealiseerd. De watergang zorgt voor een verbeterde afwatering in het gebied en zorgt voor het blijven functioneren van de waterhuishouding in de buitenpolders. De vrijkomende grond wordt gebruikt voor de versterking van de regionale kering en voor het dempen van oude sloten. Waterschap Drents Overijsselse Delta draagt de zorg voor de veiligheid tegen overstromingen in haar beheersgebied. Het waterschap heeft de mer-beoordeling aangevraagd voor het uitvoeren van ontgrondingswerkzaamheden waarmee de voorgenomen werkzaamheden gerealiseerd kunnen worden.

4 *Bevoegd gezag, beoordelingsplicht en toetsingskader*

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten zijn volgens artikel 3, lid 1, juncto artikel 8, lid 3 van de Ontgrondingenwet bevoegd gezag voor het beoordelen van ontgrondingsactiviteiten. Ingevolge artikel 7.2, lid 1 onder b in samenhang met artikel 7.17, lid 1, van de Wet milieubeheer (Wm) moet het bevoegd gezag bij voorgenomen activiteiten die staan opgenomen in onderdeel D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) bepalen of deze activiteiten vanwege bijzondere omstandigheden m.e.r.-plichtig zijn. Dat wil zeggen dat de initiatiefnemer een vergunningsaanvraag op grond van de Ontgrondingenwet al dan niet vergezeld moet laten gaan van een milieueffectrapport (MER).

De ontgrondingswerkzaamheden uit deze aanmeldnotitie met een oppervlak van meer dan 12,5 ha en minder dan 25 ha (in totaal 15,6 ha) vallen onder onderdeel D van de bijlage van het besluit milieueffectrapportage. Dit betekent, dat gelet op artikel 2 lid 5 onder b van het Besluit milieueffectrapportage, Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag, op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moeten geven aan een m.e.r. beoordeling als bedoeld in artikel

7.16 t/m 7.19 van de Wet milieubeheer als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Gedeputeerde Staten moeten daarom beoordelen of, gelet op bijzondere omstandigheden, voor het verlenen van de ontgrondingsvergunning een milieueffectrapportage noodzakelijk is.

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden moet eveneens een ontgrondingsvergunning worden aangevraagd, omdat de bodembreedte van de watergang meer dan 5 m bedraagt, terwijl de vrijstellingsnorm op maximaal 5 m breedte ligt.

5 Overwegingen

Het algemene uitgangspunt bij een mer-beoordeling is dat er geen milieueffectrapportage behoeft te worden opgesteld, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Deze bijzondere omstandigheden kunnen betrekking hebben op:

1. kenmerken van het project;
2. plaats van het project;
3. kenmerken van het potentiële effect.

De bijzondere omstandigheden zijn door ons als volgt beoordeeld.

1. Kenmerken van het project

Langs het hele traject op Kampereiland waar een nieuwe waterkering wordt gerealiseerd, komt aan de binnenzijde van de kering een onderhoudsroute en een nieuw te graven watergang te liggen. Vanwege de breedte van het onderhoudspad en de nieuwe taludhelling van de dijk is het noodzakelijk om de vroegere watergang landinwaarts op te schuiven in het landbouwgebied. De nieuwe watergang krijgt een stabiel talud van 1:2 en verschillende bodembreedtes.

De nieuwe watergang vormt een open systeem met de aanwezige watergangen in het gebied. De watergangen krijgen op een aantal plaatsen duikers en vaste dammen, die zorgen voor het blijvend functioneren van de waterhuishouding. Met behulp van droog grondverzet wordt de vrijkomende grond gebruikt voor de kadeversterking en voor het dempen van de oude sloten. Er vindt geen aan- of afvoer van grond plaats.

Bij uitvoering van de werkzaamheden komt ca. 54.000 m³ grond vrij. De totale oppervlakte van de nieuwe watergangen bedraagt 6 hectare, exclusief dammen (de oppervlakte van de aan te brengen dammen bedraagt 2.032 vierkante meter).

De nieuwe watergang wordt met gevarieerde bodembreedtes gerealiseerd, om ecologische zones te creëren voor modderkruipers, in combinatie met voldoende ruimte voor het leggerpofiel. De watergang behoudt de huidige diepte van circa 1 tot 1,5 meter beneden maaiveld. Het oppervlaktewater wordt hierdoor vergroot, het peil van het binnendijks watersysteem en het drainerend vermogen van de watergang wijzigt hierdoor niet. De onderliggende kleilaag blijft intact, hierdoor neemt de kwel niet toe.

In de bestaande watergangen wordt de graszode geplagd tot een diepte van maximaal 15 centimeter. Dit betreft in totaal een oppervlakte van 2,2 hectare en circa 3.000 kubieke meter. Deze graszoden worden gebruikt in de demping van de watergang, in de bovenste laag. Van de bestaande waterkering wordt voor aanvang van de aanpassing van de dijk een leeflaag van 30 centimeter verwijderd. Dit betreft een oppervlakte van 7,4 hectare en circa 20.200 kubieke meter. Deze leeflaag wordt apart gehouden en na ophoging van de dijk weer terug erop gebracht. Hierdoor komt er een meer erosiebestendige kleilaag bovenop de dijk, en komt de

originele zaadbank van begroeiing weer boven, waardoor deze na de werkzaamheden weer terug kan komen.

2. De plaats van het project

De werkzaamheden vinden plaats in de Willem Meyer- en Stikkenpolder, gelegen binnen gemeente Kampen. Aan de noordzijde van deze polder bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Zwarte Meer'.

Langs het gehele traject van de dijk komt aan de binnenzijde van de kering een onderhoudsroute en een nieuw te graven watergang. De onderhoudsroute is 5 meter breed en voldoet daarmee aan de minimale breedte om onderhoud uit te kunnen voeren. Daarnaast zorgt de onderhoudsroute voor een stabielere dijktaald.

Relatie tot andere projecten

Binnen het projectgebied wordt momenteel door Natuurmonumenten gewerkt aan het Life+ project, waarbij de kwaliteit van het rietmoeras in het Zwarte Meer ten noorden van de dijk wordt verbeterd. Er vindt afstemming plaats tussen beide projecten. De werkzaamheden aan het dijklichaam worden indien mogelijk afgestemd met die van het Life+ project. Hiermee wordt onnodige verstoring van het Natura 2000-gebied voorkomen. Dit heeft onder meer tot gevolg dat in oktober 2018 met de werkzaamheden aan dijkkring 101 moet worden gestart.

3. Kenmerken van het potentiële effect

De overwegingen per relevant milieuthema zijn in onderstaande hoofdstukken beschreven.

Natuur

Voor het milieuthema natuur is onderscheid gemaakt tussen de bescherming van gebieden en soorten.

Beschermde gebieden

Het plangebied waar de ontgrondingswerkzaamheden worden uitgevoerd grenst aan het Natura 2000-gebied 'Zwarte Meer'. Dit natuurgebied wordt beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en is aangewezen als beschermd natuurgebied op basis van het voorkomen van verschillende broedvogels, niet-broedvogels, habitattypen en - soorten.

Om de effecten van de versterking van de regionale kering (zowel tijdelijk als permanent) op het Natura 2000-gebied te beoordelen, is in 2018 een verslechterings- en verstoringstoets uitgevoerd. Uit deze toets blijkt, dat met de werkzaamheden die gepland zijn betreffende de versterking van de regionale kering, sprake is van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Zwarte Meer'. Tijdelijke negatieve effecten op het gebied zijn niet volledig weg te nemen. Om die reden was het noodzakelijk om een vergunning op grond van de Wet natuurbeheer aan te vragen voor de broedvogel purperreiger én de niet-broedvogels fuut, aalscholver, lepelaar, kleine gans, toendrarietgans, kolgans, grauwe gans, smient, krakeend, wintertaling, pijlstaart, slobbeend, tafeleend, kuifeend, meerkoet en grutto. De permanente situatie heeft geen negatief effect op het Natura 2000-gebied. Deze negatieve effecten zijn niet significant van aard, waardoor er geen sprake is van aantasting van instandhoudingsdoelstellingen. Er is op 9 mei 2018 een aanvraag op grond van de Wet Natuurbescherming ingediend voor zowel de gebieds- als de soortenbescherming. De vergunning wordt naar verwachting medio september 2018 verleend.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ontgrondingswerkzaamheden vinden voor een deel plaats binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het westelijk deel van dijkkring 101 is aangewezen als bestaande natuur, te weten kruiden- en faunairijk grasland en een zone rondom het vogelringstation is aangewezen als moeras. Het betreft de kade over een lengte van 2,2 kilometer vanaf de weg en de Boerenlandroute naar het oosten toe. De breedte van de NNN beslaat hier 20 m.

De ontgraving leidt niet tot het verdwijnen van de NNN, de toekomstige situatie voorziet in dezelfde ruimtelijke situaties als in de huidige situatie. Gesteld kan worden dat het project niet leidt tot aantasting van de NNN.

Beschermde soorten

In 2016 heeft AnteaGroup een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Uit deze scan is gebleken, dat de strikt beschermde soorten bittervoorn, rivierdonderpad, kleine modderkruiper en grote modderkruiper voor kunnen komen in het werkgebied. Daarnaast is het plangebied geschikt als broedlocatie voor vogels.

Op basis van deze resultaten heeft Aveco de Bondt eind 2016 een eDNA onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van grote modderkruipers. Hieruit is gebleken, dat de grote modderkruiper voorkomt in de sloten langs de dijk. Om te bepalen wat de dichtheid van het aantal grote modderkruiper was, heeft Bureau Waardenburg samen met Aveco de Bondt in december 2016 de watergangen elektrisch bevestigd. Daarbij zijn exemplaren van de grote modderkruiper aangetroffen, maar ook kleine modderkruiper en bittervoorn. De rivierdonderpad is niet gevonden.

Door middel van het toepassen van een dam met dichte vegetatie worden deze wateren zoveel als mogelijk geïsoleerd van de overige grotere watergangen. Dit om uitspoeling van slib en het inzwemmen van grote (roof)vissen te voorkomen. Op een aantal locaties worden verlandingzones/ natuurvriendelijke oevers gecreëerd. Op deze locaties wordt geen intensief beheer meer uitgevoerd ten behoeve van de water afvoerbaarheid. Deze watergangen kunnen daarmee geschikt gemaakt worden voor de groter modderkruiper en worden geheel ingericht als leefgebied voor de grote modderkruiper.

Over het totale traject worden drie delen van watergangen direct geschikt gemaakt als optimaal leefgebied. Dit wordt gerealiseerd door vanuit de bestaande watergangen de bagger- en vegetatielaag in deze nieuwe watergangen te plaatsen. De voortplantingshabitat wordt in de nieuwe watergang gecompenseerd door de herinrichting van overhoeken bij de agrarische percelen.

Per ingang van 1 januari 2017 is van de beschermde soorten alleen nog de grote modderkruiper ontheffingsplichting. Zoals hierboven is aangegeven, is de aanvraag voor ontheffing op 9 mei 2018 ingediend.

Conclusie m.e.r.-plicht vanuit aspect natuur

Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden dat er geen belangrijke nadelige milieueffecten zijn voor het milieuthema natuur, als met de uitvoering mitigerende maatregelen worden genomen ter bescherming van de beschermde soorten. Vanuit dit thema is het opstellen van een MER dan ook niet noodzakelijk.

Bodem, water en explosieven

Bodem

Voor het gebied is een Bodemkwaliteitskaart vastgesteld. Deze bodemkwaliteitskaart geldt als bewijsmiddel voor het Besluit bodemkwaliteit en regelt welke grondsoorten bij ontgraving hergebruikt mogen worden binnen het project en welke grondsoorten afgevoerd dienen te worden. Het grondverzet zal conform deze bodemkwaliteitskaart worden uitgevoerd. Daarmee wordt voorkomen dat verontreinigingen optreden.

Aanvullend is verkennend bodemonderzoek gedaan naar mogelijk verdachte locaties binnen het projectgebied. Uit dit onderzoek is gebleken dat er geen verdachte locaties zijn aangetroffen.

Water

De ontgronding heeft indirect een positief effect op de waterveiligheid in het gebied.

Verder zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het huidige oppervlaktewatersysteem. Er zijn geen (kruisingen met) watergangen of met ander oppervlaktewater. De ontgravingswerkzaamheden vinden plaats op het talud en aan de binnendijkse zijde van de dijk. Voor het verhogen van de kade zal de oorspronkelijke regionale kering tot een diepte van maximaal 0,3 m-mv worden ingekast. De buitendijkse zone van de dijk wordt niet aangetast en behoudt daarmee zijn huidige ligging en capaciteit tot bergen van (hoog)water, afkomstig van het Zwarte Meer.

De nieuw te graven watergangen vormen een open systeem met de reeds in het gebied aanwezige watergangen. De nieuwe watergang krijgt op een aantal plaatsen duikers gelegd en zorgt zo voor het blijven functioneren van de waterhuishouding in de buitenpolders. Tijdens de realisatie van de dijkversterking blijft het functioneren van het watersysteem intact.

De nieuwe watergang wordt op dezelfde diepte aangelegd als de huidige watergang. De nieuwe watergang komt wel meer landinwaarts te liggen. De onderliggende kleilaag blijft intact, hierdoor neemt de kans op kwel niet toe. Significante effecten op de grondwaterhuishouding nabij de dijk zijn daarom niet te verwachten.

De te ontgraven watergang heeft een talud van 1:2 en heeft op verschillende locaties verschillende breedtes. De watergang heeft een diepte van ca 1,1 m-mv en een boven breedte tussen circa 8 en 13 meter. Voor het dempen van de bestaande watergang wordt de bodem ter plekke ingekast met een diepte van circa 0,15 meter. Hierdoor wordt maatwerk geleverd, om op deeltrajecten een uniform profiel te creëren dat past bij de bestaande kavelstructuur in de polders. De watergang worden gedeeltelijk aangelegd als functioneel afwateringssysteem.

Over het totale traject van de watergang zijn drie delen die als plas-draszone worden ingericht en zo geschikt worden gemaakt als optimaal leefgebied voor de grote modderkruiper. Ten behoeve van de bescherming van deze beschermde diersoort wordt tevens de bagger- en vegetatielaag vanuit de bestaande watergangen in deze locaties van de nieuwe watergang geplaatst. Deze zones hebben een minimale breedte van zes meter. Dit nieuwe leefgebied wordt aangesloten op de bestaande zijsloten, die al een belangrijke functie voor de grote modderkruiper hebben. Op een aantal locaties worden verlandingszones en natuurvriendelijke oevers gecreëerd. Op deze locaties wordt geen intensief beheer meer uitgevoerd ten behoeve van de waterafvoerbaarheid. Door de realisatie van de nieuwe watergang en het aanpassen van de regionale kering, kan tijdelijk geen (agrarisch) gebruik worden gemaakt van de betreffende dijkpercelen en naastliggende stroken grond. De pachters en de particuliere eigenaar krijgen hiervoor een schadecompensatie.

Explosieven

Er is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van Conventionele Explosieven (Expload – Explosievenadviseurs, 2016). De resultaten van dit onderzoek zijn van toepassing op zowel de maatregelen voor het graven van de watergang als de dijkverbetering. De conclusie van dit onderzoek is, dat er in het onderzoeksgebied geen sprake is van een aantoonbaar verhoogde kans op aanwezigheid van Conventionele Explosieven als gevolg van oorlogshandelingen. Het plangebied is niet aangemerkt als verdacht gebied. De voorgenomen ontgroning in het onderzoeksgebied kan daarom zonder voorafgaande explosieven opsporingswerkzaamheden plaatsvinden.

Conclusie m.e.r.-plicht vanuit aspect water, bodem en explosieven

Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden dat er geen belangrijke nadelige milieueffecten zijn voor het milieuthema water, bodem en explosieven. Vanuit deze thema's is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) dan ook niet noodzakelijk.

Landschap en archeologie

Landschap

De huidige dijk is vanwege de beperkte hoogte en de flauwe taluds nauwelijks als dijk waarneembaar in het landschap: het is een kleine kade die het rietland scheidt van de agrarische percelen. De dijkversterking zal in de trajecten met robuuste variant leiden tot een hogere dijk, met aan de binnendijkse zijde een taludhelling die vrijwel gelijk is aan de huidige taludhelling. Zodoende heeft de ingreep invloed op de karakteristiek en de beleving van de dijk. De visuele hinder als gevolg van de verhoging kan als niet significant worden aangemerkt, omdat ook na de ingreep nog steeds sprake is van flauwe taluds.

De bestaande watergang wordt vervangen door een nieuwe. De beleving van het landschap zal positief wijzigen, doordat de watergang verschillende breedtes krijgt en een aantal plasdraszones.

Archeologie

Er is een archeologisch onderzoek uitgevoerd in 2016 dat van toepassing is op zowel de te realiseren watergang als op de dijkverbetering. In juli 2018 is een aanvulling geweest op dit onderzoek. Voor het hele tracé geldt, dat de boringen ten zuiden van de bestaande kade zijn geplaatst, ongeveer ter plekke van de bestaande watergang en de nieuwe watergang. Het tracédeel Willem Meijer- en Stikkenpolder maakte tot aan de jaren dertig van de vorige eeuw nog deel uit van de Zuiderzee en was om die reden niet geschikt voor bewoning. Er worden derhalve geen sporen van bewoning verwacht. Op basis van het bureauonderzoek wordt aan het plangebied, overeenkomstig met de gemeentelijke verwachtingskaart, een lage verwachting toegekend op het aantreffen van vindplaatsen gerelateerd aan bewoning. Wel bestaat de kans op scheepswrakken (Middeleeuwen – Nieuwe Tijd), maar deze kans is minimaal. Theoretisch zouden er in de diepere grond nog sporen van vindplaatsen uit de prehistorie aanwezig kunnen zijn, in de top van het pleistocene zand. Toch wordt die kans niet groot geacht, gezien de ontstaansgeschiedenis van het plangebied. De top van dit zand ligt op een diepte van circa 5 m-mv.

Er is een inventariserend booronderzoek uitgevoerd. De conclusies hieruit voor dit plangebied zijn als volgt: Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Het booronderzoek onderbouwt de geologische en bodemkundige situatie zoals die beschreven is in het bureauonderzoek. In de aangetroffen afzettingen (geboord tot een diepte van ca 2,0 m-mv) zijn geen vindplaatsen te verwachten gerelateerd aan bewoning. Theoretisch zouden hier scheepswrakken aanwezig kunnen zijn. Deze kans wordt echter zeer klein geacht, aangezien het ondiep kustwater betrof.

Alleen in een vaargeul zou dit nog mogelijk zijn, maar ook daar wordt die kans zeer klein geacht. Gezien de uiterste geringe kans op het aantreffen van archeologische resten, is geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Aangezien de boringen min of meer ter plekke van de bestaande watergang, de nieuwe watergang en de regionale kering zijn gezet, kunnen de resultaten van het onderzoek ook op de ontgravingen ten behoeve van de aanpassing aan de waterhuishouding worden toegepast. Voor de ontgrondingswerkzaamheden, geldt een lage verwachting na het booronderzoek en wordt geadviseerd geen vervolgonderzoek uit te voeren.

Als er tijdens de graafwerkzaamheden archeologische waarden worden aangetroffen, moet hiervan melding worden gemaakt bij de gemeente Kampen, conform artikel 5.10, van de Erfgoedwet 2016. In afwachting van een reactie van de bevoegde overheid moet de betreffende locatie (tijdelijk) worden ontzien.

Conclusie m.e.r.-plicht vanuit aspect landschap en archeologie

Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden dat er geen belangrijke nadelige milieueffecten zijn voor de milieuthema's landschap en archeologie. Vanuit deze thema's is het opstellen van een MER dan ook niet noodzakelijk.

Woon-, werk- en leefmilieu

Het landgebruik van de buitenpolders is voornamelijk agrarisch. De regionale kering doet dienst als grasland en de percelen binnendijs hebben een agrarische bestemming. De bewoners van de agrarische erven kunnen overlast ondervinden van de werkzaamheden ten behoeve van de werkzaamheden.

Hierbij gaat het vooral om gevolgen van tijdelijke aard, zoals geluid- en stofoverlast, verkeershinder, tijdelijke zichtvervuiling etc. Voor de realisatie van het project wordt gebruik gemaakt van gebiedseigen grond, waardoor de aan- en afvoer van materiaal beperkt zal blijven. Gedurende de uitvoering van de dijkversterking zullen de wegen dus beschikbaar blijven.

Het plangebied is in eigendom van Stadserven (Kampereilanden Vastgoed B.V.). De gronden worden agrarisch verpacht. De gebruiksmogelijkheden van de gronden zullen na uitvoering van het project verminderen vanwege de nieuwe sloten die hierdoor zullen ontstaan. De eigenaar en de pachters zullen hiervoor gecompenseerd worden.

Naast de aan te kopen en structureel te gebruiken gronden, zijn werkstroken nodig om het werk uit te voeren. Voor dit tijdelijk gebruik worden overeenkomsten afgesloten met de eigenaar en pachters van de grond, omdat zij tijdelijk geen gebruik kunnen maken van de betreffende dijkpercelen en de naastliggende stroken grond. Na realisatie en afwerking van de voorziening komt de grond weer in gebruik bij de grondeigenaar en pachters.

Met de pachters van de gronden moet overeenstemming worden bereikt over de tijdelijke en blijvende schade. Indien mogelijk wordt ernaar gestreefd om via de 'Landbouw-structuurverbetering' de pachter te compenseren in grond. Indien dit niet tot resultaat leidt, wordt er een schadeloosstelling uitgekeerd.

Conclusie m.e.r.-plicht vanuit aspect woon-, werk- en leefmilieu

Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden, dat er geen belangrijke nadelige milieueffecten zijn voor de milieuthema's woon-, werk- en leefmilieu. De eigenaar en de pachters van de strook grond bestemd voor de watergang ter versterking van de regionale kering worden gecompenseerd voor de permanente schade die zij derven.

Vanuit deze thema's is het opstellen van een MER dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

De mogelijke milieubelasting is voldoende omschreven om te kunnen beoordelen of sprake is van bijzondere omstandigheden. Er is geen sprake van bijzondere omstandigheden waaronder de activiteiten worden ondernomen. Er hoeft dan ook geen milieueffectrapportage opgesteld te worden.

De milieubelasting afkomstig van de activiteit kan door de van toepassing zijnde Wet- en regelgeving en door de aan te vragen ontgrondingsvergunning in voldoende mate worden ondervangen.